

Ekosysteemipalvelujen tuotteistaminen

Saara Lilja-Rothsten

7.9.2016

Metsäneuvosto

Ekosysteemipalvelut ovat luonnon tarjoamia aineellisia ja aineettomia palveluja

YMMÄRTÄMINEN

Ekosysteemipalvelut ovat kestävyys ydin

Tuotteistaminen on tuotekehitystä (kysyntä, tarjonta, markkinat, tuotteen kuvaaminen, hinnoittelu)

Ekosysteemipalvelut ovat luonnonvarapolitiikan perusta:
Biotalous, Mineraalitalous & Vesitalous (TEM 69/2010)

Kansallisen metsästrategian 2025 yhtenä strategisena päämääränä on:

- Metsät ovat aktiivisessa, taloudellisessa, ekologisessa ja sosiaalisesti kestävässä monipuolisessa käytössä.

Lisäksi tavoitteena:

- Metsänomistajien ansaintamahdollisuudet lisääntyvät ekosysteemipalveluita kaupallistamalla.

-> maa- ja metsätalousministeriön hanke Ekosysteemipalveluiden tuotteistaminen

Kuva: Saara Lilja-Rothsten

Hankkeen tavoitteet 2015-2016

- Hallinnollisten esteiden tunnistaminen ja uusien toimintatapojen ideoiminen
- Raportti ekosysteemipalveluiden tuotteistamisen edellytyksistä metsätaloudessa
- Viestintämateriaalia metsänomistajalle ekosysteemipalveluiden kaupallistamismahdollisuuksista

-> TARVE KONKREETTISILLE ESIMERKEILLE

- Sopimuksellisuuden jalkauttaminen yrittäjien ja metsänomistajien yhteistyön lisäämiseksi
- Opas metsänomistajille ja yrittäjille asian jalkauttamiseksi

Ekosysteemipalveluiden tuotteistaminen hankkeen päätulokset 2015

A. Metsänomistajien ja palveluyritysten välisen sopimuskonseptin kehittäminen ja pilotointi.

- Tukee metsien ekosysteemipalveluiden tuotteistamista ja osapuolten välisen yhteistyön jäsentymistä.

B. Hallinnollisten esteiden tunnistaminen ja niihin liittyvien uusien toimintatapojen ideointi.

C. Sopimusmalli palvelutoiminnasta metsäalueella + liite

-> Hankkeen väliraportti ja nettisivut

[http://tapio.fi/wp-content/uploads/2015/06/Ekosysteemipalveluiden-tuotteistaminen_valiraportti kevät 2016.pdf](http://tapio.fi/wp-content/uploads/2015/06/Ekosysteemipalveluiden-tuotteistaminen_valiraportti_kevät_2016.pdf)

<http://tapio.fi/metsatietoa/kaynnissa-olevat-hankkeet/ekosysteemipalvelujen-tuotteistaminen/>

Vuonna 2016 on kuultu metsänomistajia, yrittäjiä ja laadittu opas asian jalkautumiseksi

Tarjoan
palveluja
metsässä

Sopimus
palvelun
tarjoajalle

Sovin
kauppal-
lisista
ryhmittä

Mikä
sopimus?

Sovin
metsän
käsittelystä

Tarvitsen
puustoisen
maiseman

Virkistysarvo-
kauppasopimus

Sovin
metsästys-
oikeudesta

Tarvitsen metsästysmaata

Metsästys-
vuokrasopimus

Tarvitsen tietyn
metsäalueen
käyttööni

Maanvuokra-
sopimus

Sovin
vuokrasta

Metsänomistajakysely 2016

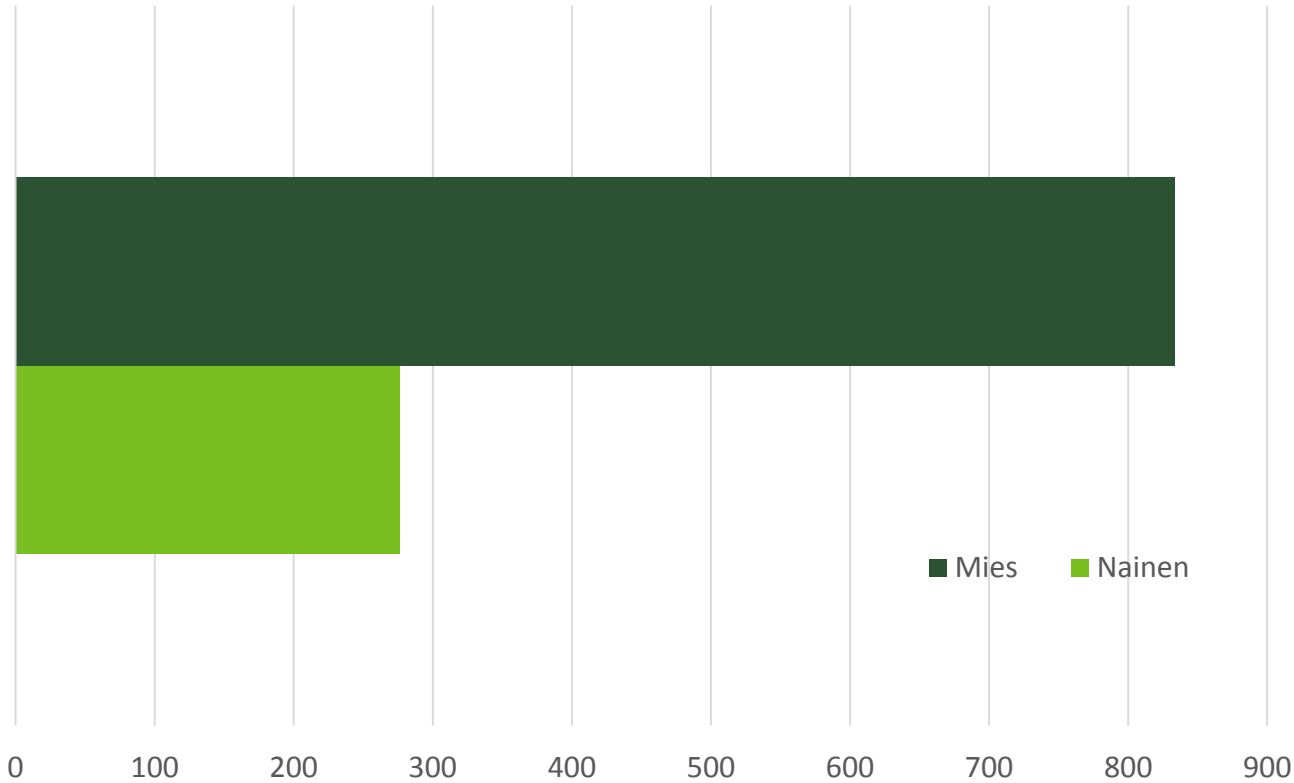

- Kysely yhteistyössä Tapio & PTT, datan käsittely alkuvaiheessa
- Kysely lähetettiin yhteensä 8889 metsänomistajalle sähköpostitse
- Otanta kohdistettiin eri puolille Suomea, jotta saataisiin alueellisia eroja. Metsänomistuksen sijaintialueina Espoo, Heinola, Lieksa, Kuusamo ja Kittilä.
- 12,6 % vastasi loppuun saakka
- Vastauksia n. 1100 kysymyksestä riippuen

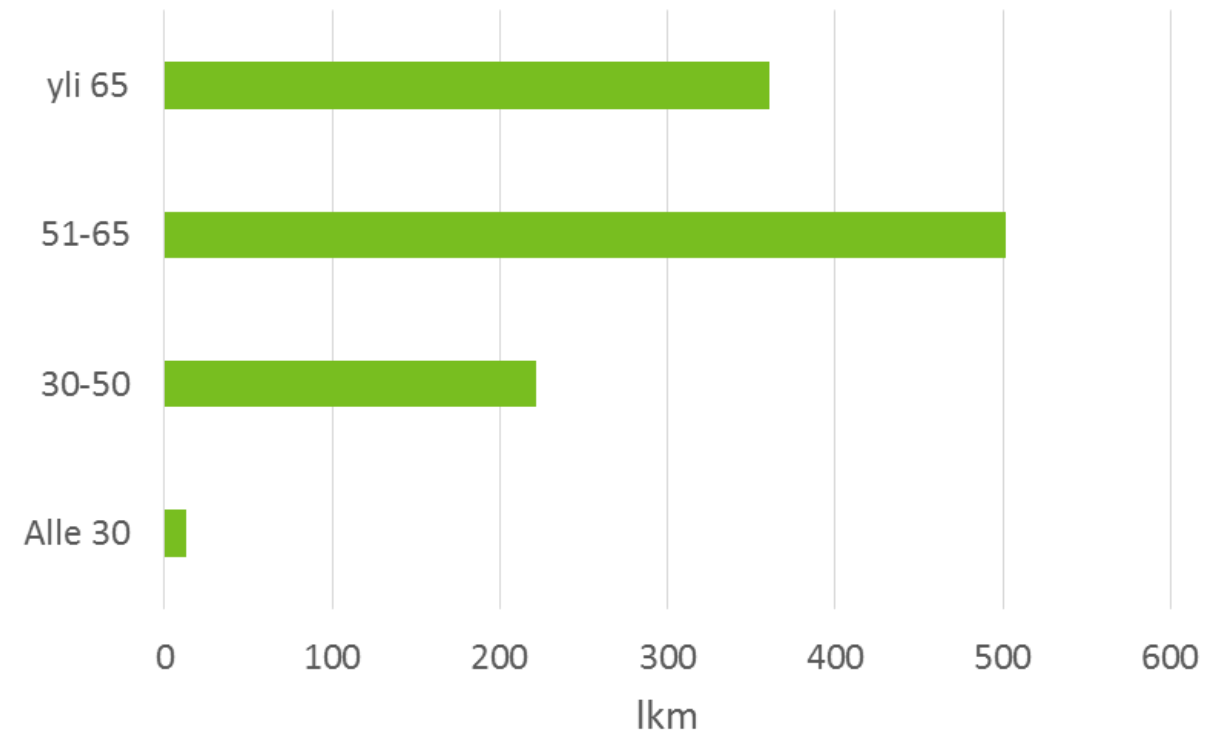
Kyselyyn vastanneista 75% oli miehiä

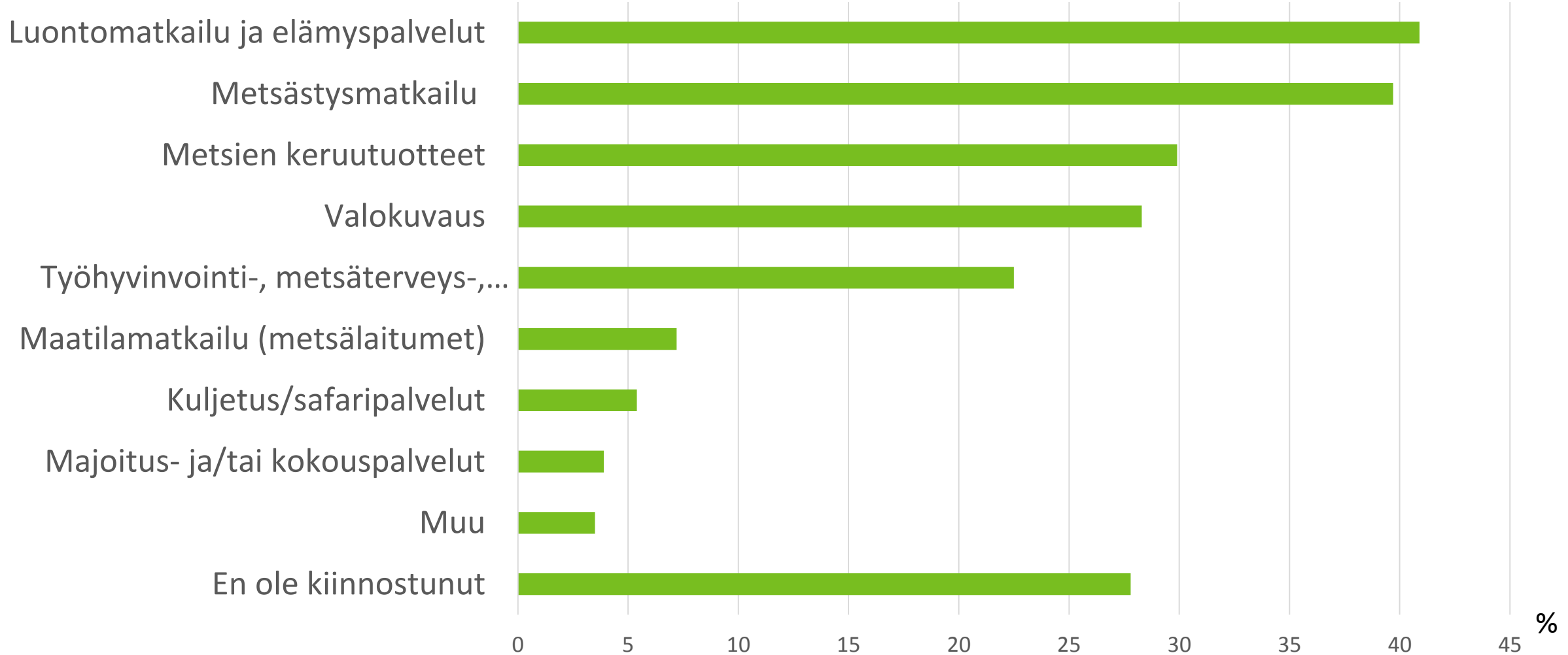
Sukupuoli (N=1110)

Metsänomistajien ikä (N=1098)

Minkälaiseen yritystoimintaan voisit kuvitella tarjoavasi metsiäsi? Valitse 3 mieleisintä vaihtoehtoa. 1116 vastausta

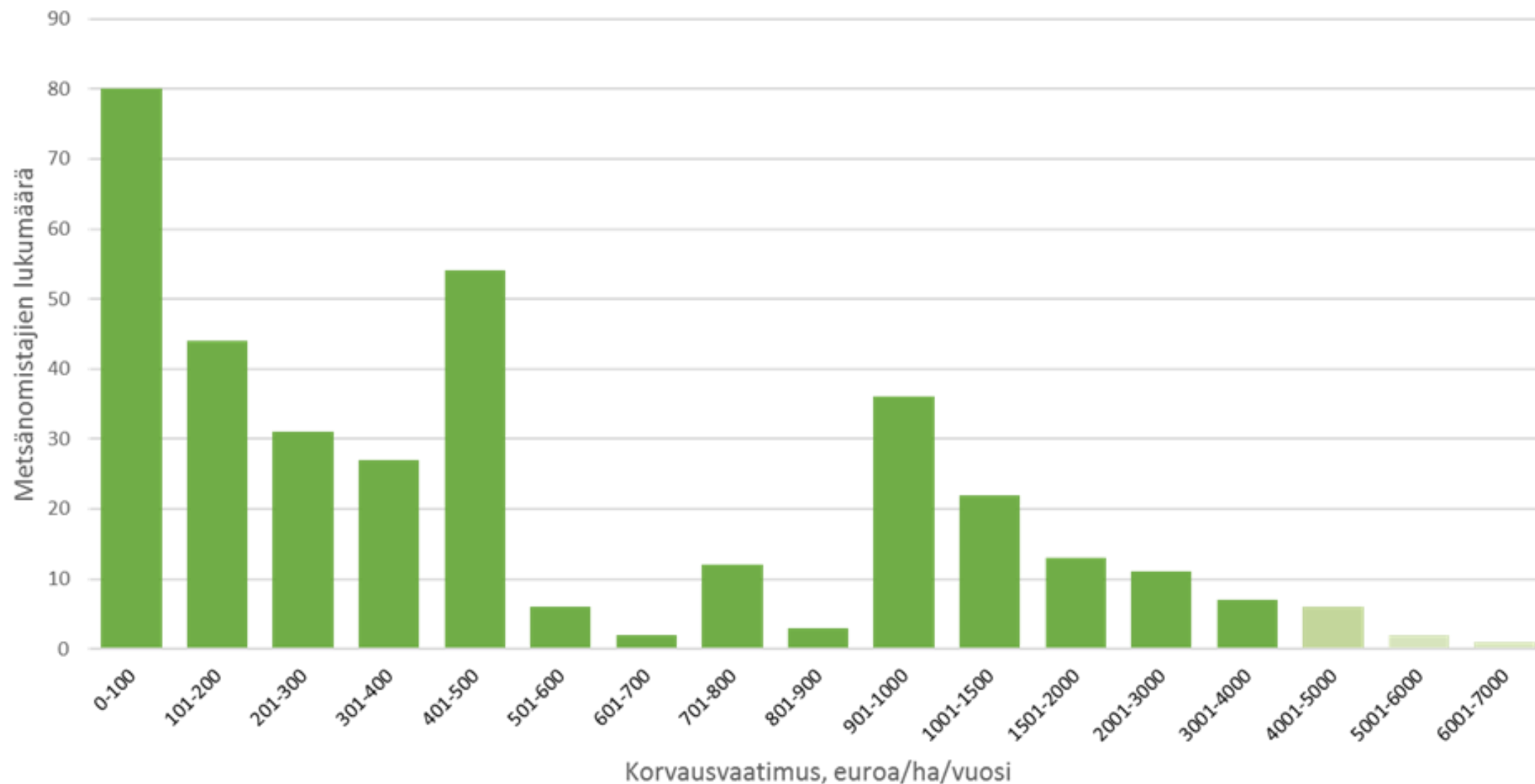

Korvausvaatimukset

PTT/Haltia & Kniivilä

Matalin korvaus, jolla kyselyyn vastanneet metsänomistajat olivat valmiita sopimaan yrittäjän kanssa päätehakkuunkäisen puuston hakkuun lykkäämisestä 10 vuodella (N=361)

Huomioita korvausvaatimuksista (Haltia & Kniivilä)

Korvausvaatimuksen ilmoitti 43% niistä metsänomistajista, joilla oli päätehakkuikäistä metsää. Jonkin verran suurempi osa oli periaatteessa kiinnostunut virkistysarvokaupasta.

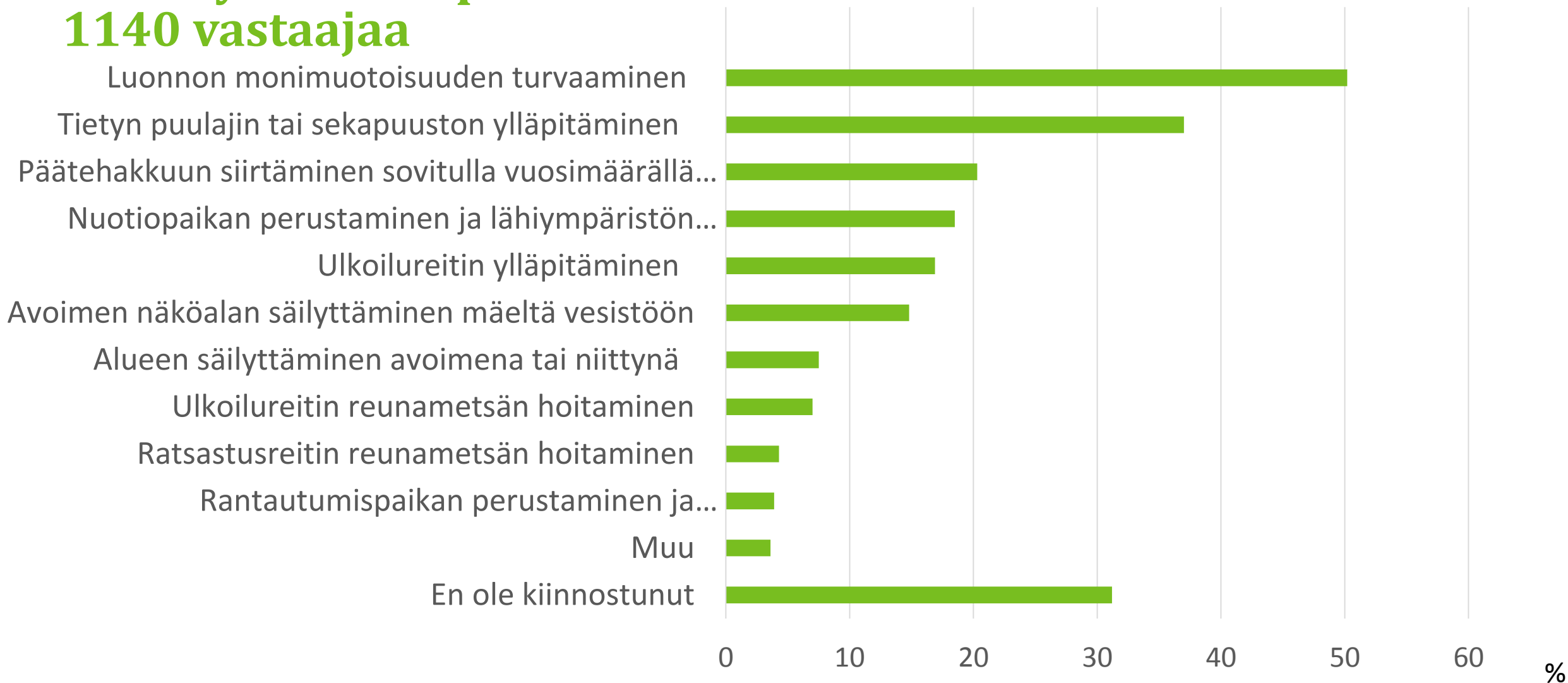
Korvausvaatimukset vaihtelivat viidestä useisiin tuhansiin euroihin.

Todennäköisiä syitä suurelle vaihtelulle ovat esimerkiksi:

- Metsänomistajien erilaiset tavoitteet ja tietämys metsiinsä liittyen
- Metsänomistajien erilaiset tuottovaatimukset ja metsäkohteiden erot
- Metsien kysyntä virkistysmatkailukäyttöön vaihtelee suuresti eri puolilla Suomea ja myös alueellisesti

Suurimpien korvausvaatimusten kohdalla voi kysyä, ovatko vastaajat ymmärtäneet kysymyksen oikein, laskeneet korvaustoiveensa väärin, vai onko sopivaksi katsottu korvaus arvioitu aidosti noin korkeaksi?

Mistä seuraavista toimenpiteistä voisit sopia virkistysarvokaupassa? Valitse 3 mieluista vaihtoehtoa. 1140 vastaajaa

YHTEENVETO: Kestävillä metsänkäsittelymenetelmillä varmistetaan ekosysteemipalvelujen yhteistuotanto

- Sopimuksellisuuden edistäminen vaatii yhteistyötä & jalkauttamista
- Kyseessä uuden kulttuurin ja markkinan rakentaminen
- Mahdollisuus win-win-tilanteeseen
- Yrittäjäyys lisääntyy, saadaan uusia tuotteita ja ansaintatavat monipuolistuvat

Kiitos MMM ja työryhmä vuosina 2015-2016

Tapio Oy: Essi Lahti, Airi Matila, Arto Koistinen, Lauri Saaristo, Nora Arnkil

PTT: Emmi Haltia, Matleena Kniivilä ja Anna-Kaisa Rämö

Anna palautetta!

Saara.Lilja-Rothsten@Tapio.fi

Twitter: @SLiljaRo

Katso lisää: Ekosysteemipalveluiden tuotteistaminen

<http://tapio.fi/metsatietoa/kaynnissa-olevat-hankkeet/ekosysteemipalvelujen-tuotteistaminen/metsanomistajille-ja-yrityksille/>